

**PERUSTUSLAKIVALIOKUNNAN
LAUSUNTO 22/2010 vp**

Hallituksen esitys laiksi taksiliikennelain muuttamisesta

Liikenne- ja viestintävaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä huhtikuuta 2010 lähettäessään hallituksen esityksen laiksi taksiliikennelain muuttamisesta (HE 32/2010 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi liikenne- ja viestintävaliokuntaan samalla määrännyt, että perustuslakivaliokunnan on annettava asiasta lausunto liikenne- ja viestintävaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Irja Vesanen-Nikitin, liikenne- ja viestintäministeriö
- oikeustieteen tohtori, dosentti Pekka Lämsinen
- professori Olli Mäenpää
- oikeustieteen tohtori, varatuomari Ilkka Sara-
viita.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan taksiliikennelakia muutettavaksi siten, että paketti- tai kuorma-autolla harjoitettava ammattimainen henkilöiden kuljetus kielletään ja säädetään rangaistavaksi eräitä poikkeuksia lukuunottamatta.

Laki oli tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä toukokuuta 2010.

Esityksen säätämisyjärjestysperusteluissa sääntelyä on arvioitu perustuslain 18 §:n 1 momentissa säädetyn elinkeinovapauden ja perustuslain 15 §:ssä turvautun omaisuuden suojan kannalta. Lakiehdotus voidaan hallituksen näkemyksen mukaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Elinkeinovapaus

Taksiliikennelakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kuorma-autolla ja pakettiautolla harjoitettava ammattimainen henkilöiden kuljettaminen eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta kielle-

tään (4 a §) ja tällainen kielletty toiminta säädetään rangaistavaksi (28 §).

Taksiliikennelain perusratkaisujen näkökulmasta sääntelyssä on lähinnä kysymys voimassa olevan lainsäädännön selventämisestä ja täydentämisestä. Lain kattama ammattimainen henkilöiden kuljettaminen edellyttää pääsääntöisesti

taksilupaa, joka voidaan myöntää vain henkilöautolla harjoitettavaan toimintaan. Taksilupia ei myönnetä kaikille halukkaille ammatilliset edellytykset täyttävälle luvanhakijoille, vaan toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vahvistaa vuosittain kuntakohtaiset taksilupien enimmäismäärät.

Perustuslakivaliokunta piti nykyisen taksiliikennelain mukaista taksitoiminnan luvanvaraisuutta toiminnan turvallisuuteen ja kuluttajansuojaan liittyvien perusteiden vuoksi perustuslain 18 §:n 1 momentissa turvattu elinkeinovapauden kannalta hyväksyttävänä. Oikeasuhtaisuuden näkökulmasta valiokunta piti merkityksellisenä, että lupajärjestelmä ja erityisesti luvan saannin ehdot takaavat taksitoiminnassa tarpeellisen ennakkollisen valvonnan ja siten muita vaihtoehtoisia tapoja tehokkaammin asiakkaan turvallisuuden samoin kuin liikenteenharjoittajan edellytykset harjoittaa taksiliikennettä asianmukaisesti. Taksilupien määrällisiä rajoituksia valiokunta piti elinkeinovapauden kannalta lähtökohtaisesti ongelmallisena, mutta katsoi sääntelyn kuitenkin olevan perusteltua ja perusoikeusjärjestelmän kokonaisuuden kannalta hyväksyttävää, kun otetaan huomioon alan merkitys ja erityispiirteet osana Suomen julkisen liikenteen kokonaisjärjestelmää (PeVL 31/2006 vp, s. 2—3).

Ehdotetun sääntelyn tarkoituksena on estää ammattimaista taksiliikennettä muistuttava henkilöiden kuljettaminen kuorma- ja pakettiautoilla. Sääntely on valiokunnan mielestä perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävää, koska muun muassa asiakasturvallisuuden ja kuluttajansuojan turvaamiseen pyrkivä ja määrällisiä rajoituksia sisältävä lupajärjestelmä menettäisi ainakin osittain merkityksensä, jos taksipalveluihin rinnastuvia palveluita voisi tarjota va-

paasti ajoneuvotyyppiä vaihtamalla. Sääntely on perusteltua myös henkilöiden yhdenvertaisen kohtelun ja yleisemminkin lainsäädännön johdonmukaisuuden vuoksi. Oikeasuhtaisuusvaatimuksen näkökulmasta merkityksellistä on, että kiellon soveltamisalan ulkopuolelle on lakiehdotuksen 4 a §:n 2 ja 3 momentissa rajattu sellainen kuorma- ja pakettiautoilla tietyissä erityistapauksissa tapahtuva henkilöiden kuljettaminen, joka ei luonteeltaan rinnastu luvanvaraiseen taksitoimintaan. Sääntely täyttää myös perusoikeusrajoitukselle asetettavat täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset.

Omaisuuksensuoja

Ehdotettu taksiliikennelain muutos vaikuttaa sellaisten yrittäjien asemaan, jotka ovat voineet harjoittaa ammattimaista henkilöiden kuljettamista kuorma- tai pakettiautoilla, koska tällaista toimintaa ei ole nimenomaisesti ja yksiselitteisesti laissa kielletty tai tehty luvanvaraiseksi. Kiellon seurauksena yrittäjä ei voi enää käyttää ajoneuvojaan tähän tarkoitukseen ainakaan samassa määrin kuin nykyisin. Ehdotuksella ei kuitenkaan vaikuteta ajoneuvojen omistus- tai hallintasuhteisiin tai mahdollisuuden luovuttaa ajoneuvo. Esityksen perustelujen valossa vaikuttaa lisäksi selvältä, että kyseiset yrittäjät ovat olleet jo toiminnan harjoittamisen alkuvaiheista lähtien tietoisia siitä mahdollisuudesta, että lakia tullaan tältä osin muuttamaan. Sääntely ei muodostu perustuslain 15 §:ssä turvattu omaisuusnsuojan kannalta ongelmalliseksi.

Lausunto

Lausuntonaan perustuslakivaliokunta esittää,

että lakiehdotus voidaan käsitellä taval-
lisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Helsingissä 7 päivänä toukokuuta 2010

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Kimmo Sasi /kok	Tuulikki Ukkola /kok
vpj.	Jacob Söderman /sd	Ulla-Maj Wideroos /r
jäs.	Ulla Karvo /kok	Ilkka Viljanen /kok
	Elsi Katainen /kesk	Antti Vuolanne /sd
	Esko Kiviranta /kesk	vjäs. Johannes Koskinen /sd
	Johanna Ojala-Niemelä /sd	Raimo Piirainen /sd.
	Veijo Puhjo /vas	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Petri Helander.